

Saint-Gobain Sustainable Construction Talks: grote uitdagingen, gemotiveerde actoren

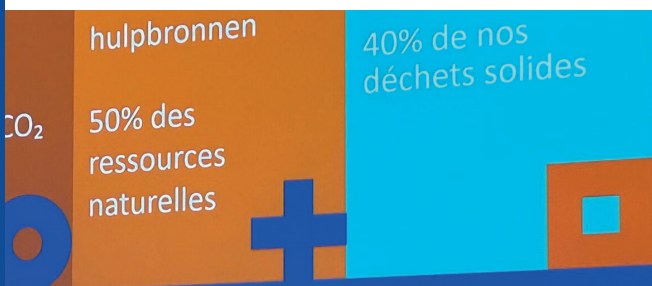
TAKEAWAYS

Een van de hoogtepunten van de eerste Futurebuild-beurs, gewijd aan de duurzame transitie en de “Net Zero 2050”-doelstelling voor de bouwsector, waren de Saint-Gobain Sustainable Construction Talks. Voorafgaand aan twee rondetafelgesprekken lichtten Claire Pedini (Executive Vice President Human Resources and Corporate Social Responsibility) en Pascal Eveillard (Directeur Duurzaam Bouwen) van Saint-Gobain het engagement van het bedrijf en de conclusies uit de Barometer Duurzaam Bouwen 2024 toe.

De hulpmiddelen om de toekomst te bouwen

Claire Pedini deelde hoe Saint-Gobain als katalysator wil optreden in de duurzame transitie. Ze onderstreepte de toewijding aan transparantie en de ambitie op het gebied van duurzame ontwikkeling. Ze benoemde twee cruciale aspecten voor de verduurzaming van de bouwsector: samenwerking binnen de volledige waardeketen en de nauwkeurige meetbaarheid van duurzaam bouwen.

“Meten is essentieel om de juiste beslissingen te nemen. Dat is een grote uitdaging, want het vereist het verzamelen, berekenen en objectiveren van gegevens op een gestandaardiseerde en begrijpelijke manier. Daarnaast betekent meten ook systematisch communiceren en ervoor zorgen dat rapporten toegankelijk zijn voor iedereen,” aldus Claire Pedini.

OBSERVATORIUM VOOR DUURZAAM BOUWEN

Saint-Gobain heeft de ambitie om tegen 2050

klimaatneutraal te zijn en wil wereldwijd de referentie worden in duurzaam bouwen. Vastberaden om een sleutelrol te spelen in deze transitie, wil Saint-Gobain als voortrekker en drijvende kracht alle betrokken partijen meenemen in dit proces.

Het Observatorium brengt de stand van zaken in duurzaam bouwen wereldwijd in kaart: percepties, hindernissen en hefboomen voor vooruitgang, verwachte oplossingen en de meest actieve spelers. Het helpt om vooruitgang te meten en te bepalen waar gezamenlijke inspanningen het meeste impact hebben. Elk jaar publiceert het Observatorium voor Duurzaam Bouwen een wereldwijde barometer en deelt het de resultaten met alle betrokkenen en het brede publiek.

BEVINDINGEN BAROMETER

PRIORITEIT VOOR DUURZAAM BOUWEN

Duurzaam bouwen is voor alle spelers in de waardeketen een prioriteit. Toch wordt het onderwerp nog vooral vanuit een milieuoogpunt benaderd. Andere essentiële aspecten, zoals veerkracht, aanpassingsvermogen en aandacht voor welzijn en gezondheid van gebruikers, krijgen minder aandacht.

Daarnaast toont de Barometer aan dat bewustwording en voorlichting van het grote publiek noodzakelijk blijven om meer betrokkenheid bij de transitie te creëren. Daarom zal de volgende editie ook de perceptie van duurzaamheid bij het grote publiek onderzoeken, aan de hand van een representatieve steekproef.

NOODZAAK AAN BEWUSTWORDING

VEREISTE SAMENWERKING

Verder bevestigt de Barometer dat samenwerking en het delen van middelen en gegevens essentieel zijn om duurzame ontwikkeling te versnellen. De Barometer laat zien dat de sector meer betrokkenheid van overheden en politici verwacht. Zij worden gezien als cruciale katalysatoren voor de transitie.

“Een van de belangrijkste lessen uit de Barometer 2024 is de noodzaak om bouwprofessionals en jonge generaties te blijven sensibiliseren. Daarnaast benadrukt het onderzoek het belang van samenwerking en informatie-uitwisseling binnen de waardeketen, vanaf het ontwerp tot de uitvoering van bouwprojecten. Duurzaamheid moet van meet af aan centraal staan in het ontwerpproces. Het vroegtijdig betrekken van alle partners helpt niet alleen om de impact te vergroten, maar ook om de kosten te beperken. Grote bedrijven, architectenbureaus en overheden moeten hierin het voortouw nemen door enkel samen te werken met partners die zich engageren voor een duurzame aanpak.”

Pascal Eveillard

Directeur Duurzaam Bouwen - Saint-Gobain

Duurzaamheid in de bouw: naar een NDERBOUWDE en NTEGRALE aanpak

Waar de focus van de bouwsector jarenlang lag op energie-efficiëntie, verschuift deze steeds meer naar een holistische en integrale benadering van duurzaamheid. Tijdens de Saint-Gobain Sustainable Construction Talks op Futurebuild Belgium onder leiding van Rik Neven (Architectura.be) gingen drie experts in gesprek over deze evolutie, het belang van meetbaarheid en de nood om verder en sneller te schakelen.

Van energie naar circulariteit...

Carolin Spirinckx benadrukt hoe de definitie van duurzaamheid binnen de bouwsector de afgelopen decennia is veranderd. "Als je naar de hele levenscyclus kijkt, zie je dat grijze energie - de energie nodig voor materiaalproductie, transport en verwerking - jarenlang werd genegeerd. Vandaag staat dit aspect hoger op de agenda. Circulariteit, met principes als Reduce, Reuse, Recycle, Rethink, Refuse, & Repair, krijgt nu meer aandacht. Ook biogebaseerde oplossingen spelen een steeds grotere rol. De focus verschuift dus van energie-efficiëntie naar materialen en circulariteit."

Duurzaamheid als meerwaarde, niet als kost...

Sunita Van Heers ziet duurzaamheid niet als een extra kostenpost, maar als een manier om meerwaarde te creëren. Ze waarschuwt echter voor greenwashing. "Duurzaamheid moet meetbaar en berekenbaar zijn,

niet alleen op milieugebied, maar ook economisch. We hanteren daarom de total cost of ownership (TCO) en life cycle cost (LCC), waarbij niet enkel naar de investeringskosten wordt gekeken, maar ook naar de operationele kosten. Met multicriteria-analyses kunnen we duurzame keuzes objectief beoordelen en vermijden dat de initiële kosten doorslaggevend zijn zonder naar de totale impact te kijken."

Architectuuronderwijs moet mee evolueren...

Luc Eeckhout wijst erop dat de buitenwereld sneller evolueert dan de bouwsector. "Ik zeg mijn studenten dat het al 'kwart na twaalf' is. We moeten niet langer nadenken over hoe we gebouwen verwarmen, maar hoe we ze koel kunnen houden. Bovendien zetten we nog te weinig in op 'niet bouwen'. Het bouwen zelf veroorzaakt immers enorme schade. Daarom is het cruciaal dat architecten kritisch nadenken en niet blindelings verder bouwen op oude methodes"

"Meten is weten. Labels en meetsystemen geven bouwprofessionals inzicht in de milieu-impact van materialen en gebouwen. Dit helpt om zwakke punten te analyseren en verbeteringen door te voeren. Labels zoals LCA (levenscyclusanalyse) en LCC geven inzicht in zowel de ecologische als economische impact."

Carolin Spirinckx

Projectleider Circulaire en Duurzame Gebouwde Omgeving bij VITO/EnergyVille

Taxonomie, Beleidsmaatregelen, Labels: Wat is hun IMPACT en welke Tools zijn een meerwaarde?

De Europese taxonomie moet helpen om duurzame investeringen te stimuleren. Volgens Carolin Spirinckx biedt dit een belangrijk financieel stuurmiddel. “De taxonomie geeft de financiële sector handvaten om duurzame projecten te ondersteunen. Het helpt om te onderscheiden welke activiteiten echt duurzaam zijn.”

Sunita Van Heers: “Het hoofddoel van de taxonomie is om de financiële middelen voor duurzaamheid correct toe te wijzen. Het gaat over meten én opvolgen. Niet alles hoeft verplicht te voldoen aan de criteria van de taxonomie, maar zij die wél voldoen krijgen wel toegang tot extra financiële middelen.” Daarnaast dient de overheid volgens haar vooral het goede voorbeeld te geven én het wetgevende en fiscale kader meer te richten op de totale duurzaamheid van bouwprojecten.

 “Praktische labels en tools met elk hun insteek en meerwaarde.” Uit een publieksbevraging blijkt dat sommige duurzaamheidslabels nog onbekend zijn.

LCA scoort het best, terwijl LCC minder bekend is. “LCA berekent de totale milieu-impact doorheen de hele levenscyclus, terwijl LCC de kosten ervan in kaart brengt,” legt Sunita Van Heers uit.

EPD (Environmental Product Declaration) en TOTEM zijn eveneens gekend. “EPD’s geven inzicht in de milieuprestaties van bouwmaterialen,” zegt Luc Eeckhout. Carolin Spirinckx vult aan: “TOTEM helpt architecten duurzame keuzes te maken en werkt met zowel generieke als bedrijfsspecifieke EPD’s.”

Van Heers: “Als alternatief voor TOTEM gebruiken wij vaak ‘One Click LCA’, omdat het gebruik maakt van diverse databases en je meer vrijheid hebt om te configureren.”

Eeckhout: “GRO wordt steeds vaker door de Vlaamse overheid gebruikt om de duurzaamheid van haar gebouwen te meten en te vergroten, maar heeft nog updates nodig.” Van Heers benadrukt daarnaast de waarde van BREEAM: “Dit kwaliteitslabel voorkomt greenwashing door onafhankelijke verificatie.” Spirinckx: “En dan is er nog Level(s). Dat vrijwillige kader begeleidt bouwteams zonder rankings of certificaten, maar met een focus op duurzaamheid doorheen het hele proces.”

Links:

Sunita Van Heers

Oprichter van Sural

Rechts:

Luc Eeckhout

Mede-oprichter EVR Architecten en architect-stedenbouwkundige & gastprofessor KU Leuven

“Je kan een goed en duurzaam product hebben, maar het moet ook juist worden toegepast. Daarnaast is betaalbaarheid cruciaal. Duurzaamheid gaat immers over 3 P's: people, prosperity en planet. Denk ook na over sufficiency: wanneer is het voldoende.”

Carolin Spirinckx

Projectleider Circulaire en Duurzame Gebouwde Omgeving bij VITO/EnergyVille

“Vermijd gimmicks. Blijf innoveren vanuit je eigen DNA en gebruik de juiste tools om je duurzaamheidsclaims te onderbouwen.”

Sunita Van Heers

Oprichter van Soreal

“De bouwsector moet evolueren van schadebeperking naar een positieve impact op de planeet. Alleen zo bouwen we aan een duurzame toekomst.”

Luc Eeckhout

Mede-oprichter EVR Architecten en architect-stedenbouwkundige & gastprofessor KU Leuven

A man with grey hair and glasses is speaking into a microphone. He is wearing a dark suit jacket over a light-colored shirt. A green lanyard with white text is around his neck. The text on the lanyard includes "MAKING THE" and "HOMER". He is gesturing with his right hand. In the foreground, the back of a woman's head with long brown hair is visible. The background is dark.

Volgens Quentijn Jossen (consultancybureau CLIMACT) helpen deze tools en labels grote bedrijven en overheden om duidelijke en meetbare doelen te stellen en op te volgen in hun duurzame transitie. Toch betreurt hij dat duurzaamheid vaak als een verplichting wordt voorgesteld in plaats van als een kans: "Er is nog steeds een verkeerd begrip van de uitdagingen. Vandaag lijkt men nog altijd niet te beseffen welke dramatische gevolgen het kan hebben als we niet snel

in actie schieten op vlak van duurzaamheid, en dat in alle sectoren, waaronder de bouw."

Samenwerking en regelgeving als hefboom...

De experts waren het eens over de noodzaak van samenwerking doorheen de waardeketen. "Door de versnippering van de sector is samenwerking soms moeilijk. Het is cruciaal om belanghebbenden bewust te maken van hun gemeenschappelijke doelen, en middelen en inspanningen te bundelen," aldus Pascal Eveillard. Naast samenwerking ziet hij een aanpassing van de regelgeving als een belangrijke hefboom om de

transitie te versnellen. Volgens hem kunnen bouwbedrijven via proefprojecten aantonen dat duurzaam bouwen haalbaar is en zo beleidsmakers stimuleren om regelgeving aan te passen.

●●● "Voorbeeldprojecten die door geëngageerde spelers vrijwillig worden uitgevoerd, kunnen echt een verschil maken. Duurzame labels zijn geen doel op zich, maar een manier om inspanningen tastbaar te maken." Hélène de Troostembergh sloot zich daarbij aan en riep op tot een update van de regelgeving, die volgens haar nog te vaak duurzame innovaties afremt.

"De bouwsector werkt nog te veel volgens een lineair model, en hergebruik van materialen staat nog in zijn kinderschoenen. We moeten collectief beseffen dat duurzaamheid vele facetten heeft. Een sprekend voorbeeld is de overdreven focus op energie-efficiëntie, terwijl koolstofneutraliteit over het hoofd wordt gezien. En ook de impact op biodiversiteit wordt nog veel te vaak genegeerd."

Quentin Jossen

Associate partner, CLIMACT

"Te veel spelers focussen op de ESG-criteria, die zich vooral richten op het beperken van de risico's voor het bedrijf. Wat we nodig hebben, is een holistische aanpak die een positieve impact heeft op de sector én de maatschappij."

Hélène de Troostembergh

Oprichter en CEO, BuildUp

"Ik pleit voor geharmoniseerde methoden voor duurzaamheidsberekening op zowel Europees als mondiaal niveau, zodat we de transitie kunnen versnellen en objectiever maken."

Pascal Eveillard

Directeur Duurzaam Bouwen, Saint-Gobain

CONCLUSIE door Richard Juggery, CEO SAINT-GOBAIN Benelux

Tijdens de Saint-Gobain Sustainable Construction Talks op Futurebuild Belgium stond de transitie naar een duurzame bouwsector centraal. In zijn slotwoord benadrukte Richard Juggery, CEO van Saint-Gobain Benelux, het belang van samenwerking, innovatie en gemeenschappelijke tools om deze uitdaging succesvol aan te gaan.

Een collectieve aanpak is essentieel...

"De bouwsector is complex en gefragmenteerd. Geen enkele partij kan de transitie naar duurzaam bouwen alleen realiseren," stelt Richard Juggery. Volgens hem is een gezamenlijke aanpak noodzakelijk om op de juiste schaal en aan het juiste tempo vooruitgang te boeken. "Architecten, investeerders, consultants, professoren en producenten moeten samenwerken om duurzame bouwoplossingen te ontwikkelen en implementeren. Alleen door collectieve inspanningen kunnen we de sector transformeren."

De rol van technologie en data...

Een belangrijke sleutel tot verduurzaming volgens Richard Juggery is de toegang tot en het gebruik van data. "We hebben gemeenschappelijke tools nodig die inzicht geven in materialen, gebouwen en energieverbruik. Nieuwe technologieën zoals AI, digitale tweelingen en energie-efficiëntiemodellering kunnen ons helpen de bouwsector te optimaliseren. In Duitsland is bijvoorbeeld aangetoond dat AI-gestuurd onderhoud in scholen tot 30% energiebesparing kan leiden."

Saint-Gobain als partner in duurzame transitie...

Saint-Gobain ziet zichzelf als een drijvende kracht in deze transitie. "We willen een partner zijn in het gezamenlijke werk richting een duurzame bouw," zegt Richard Juggery. "Net daarom organiseerden we deze Sustainable Construction Talks tijdens Futurebuild Belgium, zodat we samen kunnen blijven nadenken over oplossingen. Alleen door samenwerking, kennisdeling en innovatie kunnen we de toekomst van de bouwsector duurzaam vormgeven."

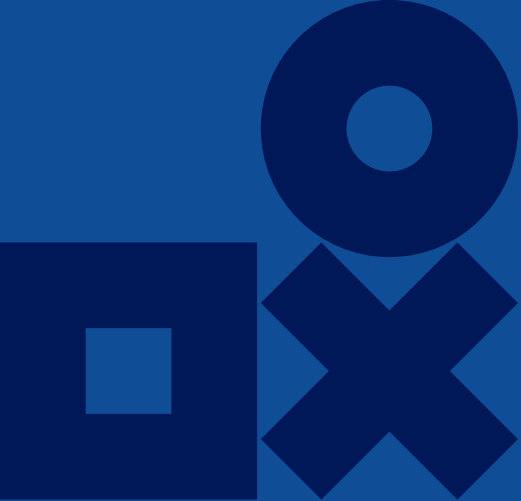
Samenwerking tussen alle partijen...

Naast technologie speelt ook beleidsvorming een cruciale rol. "Overheden moeten een duidelijk en stabiel kader bieden voor duurzame bouw. Materiaalproducenten dienen te investeren in gerecycleerde en gedecarboniseerde materialen en innovatieve productiemethoden zoals 3D-printen. Investeerders moeten duurzaamheid opnemen in hun beslissingen, en architecten moeten lichte en circulaire bouwoplossingen integreren in hun ontwerpen."

De eindgebruiker centraal...

Richard Juggery benadrukt dat duurzame bouw uiteindelijk moet bijdragen aan het welzijn van de eindgebruiker. "Het gaat niet alleen om emissiereductie, maar ook om gezondheid, comfort en levenskwaliteit. De bouwsector moet hierin een holistische benadering hanteren."

Voor meer informatie en om de editie 2024 van onze Barometer te lezen,
bezoek de pagina van het Duurzaam Bouwobservatorium op:

www.saint-gobain.com/en/sustainable-construction-observatory

Voor een diepgaander inzicht in duurzaam bouwen en de versnellers ervan,
bezoek ons online magazine, Constructing a Sustainable Future:

www.constructing-sustainable-future.com

Constructing
a sustainable future

BY SAINT-GOBAIN

Als je vragen hebt over het Duurzaam Bouwobservatorium,
neem dan contact met ons op via het volgende adres:

sustainable-construction-observatory@saint-gobain.com

